

ERAKOND

EESTI RAHVUSLASED JA KONSERVATIIVID

PÕHIKIRI

Üldsätted	1
Eesmärk ja tegevus	2
Liikmed	3
28. Liikme õigused	4
29. Liige kohustub	5
30. Liikmelisuse lõppemine	5
Erakonna Struktuur, selle moodustumine ja juhtimine	6
37. Osakond	6
38. Ringkond	8
39. SUURKOGU (Täiskogu) – erakonna üleriigiline üldkoosolek	9
40. Konvent	10
41. Eestseisus	12
42. Erakonna Vanem	13
Erakonna muud struktuuriosad	14
43. Revisjonikomisjon	14
44. Aukohus	14
45. Fraktsioon	14
MUUD sätteid	14
46. Vara ja majandustegevus	14
47. Põhikirja muutmine	15
48. Ühinemine, jagunemine, lõpetamine	15

ERAKOND „Eesti Rahvulased ja Konservatiivid“ (edaspidi erakond) on Eesti Vabariigi järjepidevusest ja kehtiva Eesti Vabariigi põhiseaduse mõttest lähtuv rahvuslik-konservatiivne erakond, mis on loodud rahvusliku ning konservatiivse maailmavaate kaitsmiseks ja edendamiseks. Erakond liidab iseseisvat rahvusriiki, tema traditsioone, rahvuskultuuri, loodust ja ühiskonda austavaid, lähedaste ja sarnaste vaadetega demokraatiat, pluralismi, end ajas tõestanud püsiväärtuste eest seisvaid ning kaitsvaid inimesi.

ÜLDSÄTTED

1. Erakonna asukohaks on **Tartu**, Eesti Vabariik.

2. Erakonna majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.
3. Erakond on juriidiline isik. Erakond võib omada nimetusega pitsatit, logo, lippu ja muud sümbolikat.
 - 3.1. Erakonna sümbolika vajaduse otsustab eestseisus ja kinnitab konvent.
4. Lähtuvalt MTÜS § 7 lg 4 nõuetest on erakonnas kasutatavad mõisted järgmises seaduslikus vastavuses:
 - 4.1. **Suurkogu** - erakonna tavapärase, korrapäraselt ja regulaarselt, kord aastas kokku kutsutav kõrgeim organ e. üldkoosoleku (täiskogu) ülesandeid täitev delegaatide koosolek. Suurkogu delegaatide kvoodi ringkondadele määratleb konvent. Suurkogule valitakse eelnimetatud kvoodi alusel delegaadid maapäevadel.
 - 4.2. **Eestseisus** – erakonna suurkogu poolt valitav erakonna juhatuse, kes tegeleb erakonna igapäevase juhtimise ja esindamisega.
 - 4.3. **Konvent** – erakonna suurkogude vaheaegadel ning käesoleva põhikirjaga määratletud pädevusega, erakonna strateegiat suunav ja kontrolliv volinike koosolek. Konvendi liikmed valitakse lgal korralisel euurkogul.
 - 4.4. Konvendi juhatuse e. **seeniordid** juhivad konvendi tööd
 - 4.5. **Maapäev** - erakonna ringkonna üldkoosolek.
 - 4.6. **Vanematekoda** on ringkonna juhatuse, kes tegeleb ringkonna igapäevase juhtimisega.
 - 4.7. Osakond on kohaliku omavalitsuse baasil loodav erakonna madalaim struktuuriüksus.
5. Erakond ei kasuta volikirju oma koosolekutel e. osavõtt ja otsus on alati isiklik ning vahetu.
6. Osakonna ja ringkonna üldkoosolek (maapäev) on kvorumist sõltumatult alati otsustusvõimelised.
7. Erakonna kõigi tasandite juhatused võivad koosolekut pidada ka kirjalikult või e-maili teel, kui kõik selle tasandi juhatuse liikmed selles osalevad e. annavad oma personaalse seisukoha.
8. Isikuvalimised on erakonnas alati ja kõikidel tasanditel salajased.
9. Erakond juhindub oma tegevuses võimude lahususe printsiibist, mistõttu peab isik enda valimisel või kuulumisel hääleõiguslikuna (otsustusõiguslikuna) mitmesse erakonna organisse üheaegselt, otsustama ja teavitama käsitletavaid erakonna organeid sellest, millisel puhul ta taandab ennast hääleõiguse kasutamisest. Käesolevaga peetakse silmas eelkõige, et üks isik ei saa hääleõigusliku liikmena osaleda paralleelselt konvendi, eestseisuse, aukohtu ja/või revisjonikomisjoni töös. Hääleõigusliku liikmena võib ta osaleda vaid ühe käesolevas punktis käsitletud organi tegevuses.

EESMÄRK JA TEGEVUS

10. Erakond on ellu kutsunud eesmärgiga kaitsta ja edendada rahvuskonservatiivseid vaateid ning esindada oma liikmete ja toetajaskonna poliitilisi huve, tuginedes selles erakonna programmilistele seisukohtadele, esindades oma liikmete tahet riigi- ja kohaliku võimu teostamise kaudu. Erakonna tegevuse eesmärk on otseselt suunatud vaba ja iseseisva sõltumatu õigusriigi ülesehitamisele ja kindlustamisele; eesti rahvuse, keele ja kultuuri positsiooni tugevdamisele ühiskonnas; alalhoidliku ellusuhtumise, sotsiaalse, majandusliku ja ökoloogilise tasakaalu saavutamisele, lähtudes säästva arengu põhimõtetest.
11. Oma eesmärkide teostamiseks erakond:
 - 11.1. esitab oma kandidaadid riigikogu, Euroopa parlamendi ja kohaliku omavalitsuse esindusorganite valimistel;
 - 11.2. osaleb presidendivalimistel oma kandidaadiga või kujundab oma seisukoha;

- 11.3.võtab osa vabariigi valitsuse ja teiste täidesaatva võimu- ning omavalitsusorganite tööst;
- 11.4.teeb koostööd Eestis tegutsevate erakondade ja teiste ühendustega, arendab rahvusvahelist koostööd välisriikide parteidega;
- 11.5.arendab koostööd ja ühisaktsioone sarnast maailmavaadet omavate liitude, kodanikuühenduste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- 11.6.korraldab avalikke üritusi;
- 11.7.algatab õigusaktide eelnõusid, kasutades oma esindust riigikogus ja omavalitsuse esindusorganeis või tehes vastavaid ettepanekuid avalikkuse kaudu.
12. Erakond juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadustest ja muudest õigusaktidest ning käesolevast põhikirjast; austab rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud norme ning kaitseb eesti rahva põhiseaduslikke õigusi.
13. Erakonnal on õigus oma eesmärkide teostamiseks pöörduda riigiasutuste, kohaliku omavalitsuste või kohtuorganite, samuti rahvusvaheliste organisatsioonide ja koostööpartnerite poole.
14. Erakonna sisene tegevus ja juhtimine tugineb demokraatlikele põhimõtetele, rajaneb liikmete omaalgatusele ning juhindub lähimuspõhimõtetest, üldinimlikest ning eetilistest käitumisnormidest ja erakonna loomupärasest sisedistsipliinist.

LIIKMED

15. Erakonna liikmeks võidakse vastu võtta selleks vabatahtlikult soovi avaldanud (vt. p 21 alapunktidega) teovõimeline Eesti kodanik, kes on vähemalt 18-aastane, tunnistab erakonna eesmärged, põhikirja ja programmi oma ühiskondliku tegevuse alusena ning soovib neid ellu viia.
16. Erakonna liikmeks võivad olla ka alaliselt välisriigis elavad või rahvusvahelistes organisatsioonides töötavad Eesti kodanikud, kes on avaldanud valmidust tegutseda asukohariigis erakonna osakonnas, kui seda lubab asukohariigi seadus.
17. Erakonna liikmed jagunevad tegevliikmeteks (edaspidi liikmed), noorliikmeteks ja auliikmeteks.
18. Noorliikmeteks võivad saada 15-18-aastased isikud, kes on avaldanud huvi ja soovi omandada poliitilise tegevuse kogemust kooskõlas erakonna maailmavaatega.
19. Erakonnal võivad olla auliikmed, kes nimetatakse [suurkogu](#) või täiskogu poolt [konvendi](#) ettepaneku alusel. Auliikmeteks saavad olla eelkõige Erakonna liikmed, kellel on erilised teened Erakonna, Eesti riigi või eesti rahva ees.
- 19.1.Auliikmeteks võivad olla Eesti presidendi ja peaministri ametit kandnud isikud, samuti erakonna vanemana ametis olnud liikmed.
- 19.2.Auliikmed on ka eelmises punktis nimetatud isikud, kui nad on auliikme staatusse tõstetud täiskogu või suurkogu poolt ja konvendi ettepanekul.
20. Erakonna liikmeks ei või olla ega võeta isikut, kes:
- 20.1.on erakonnast lahkunud või välja arvatud ning soovib erakonda naasta **enne aasta möödumist** lahkumise päevast arvates.
- 20.2.on tegutsenud Eesti Vabariigi iseseisvumise taastamise vastu või tegutseb Eesti riikliku iseseisvuse ja sõltumatuse vastu;
- 20.3.ei toeta erakonna seisukohti ja eesmärged;

- 20.4.on osalenud okupatsiooniaegadel repressiivorganite tegevuses;
- 20.5.on kuulunud või kuulub Eesti riigile vaenuliku riigi luure- või repressiivorganitesse;
- 20.6.omab kehtivat kriminaalõiguslikku karistust;
- 20.7.oma varasema tegevuse või käitumise tulemusel kujunenud üldtuntud reputatsiooni tõttu kahjustab erakonna mainet;
- 20.8.omab seadusevastaselt topeltkodakondsust (KodS § 1 lg 2).
21. Erakonna liikmeks võetakse vastu isikliku avalduse alusel.
- 21.1.Avaldus esitatakse erakonnale mistahes sobivaid kanaleid pidi, allkirjastatult, elukohajärgse osakonna, ringkonna või eestseisuse kaudu. Kõik laekunud liikmeavaldused ja nende suhtes vastuvõetavad otsused säilitatakse eestseisuses.
- 21.2.Laekunud liikmeavaldused edastatakse esimesel võimalusel elukohajärgsesse osakonda, osakonna puudumisel ringkonda, kus avalduse laekumisele järgneval juhatuse koosolekul või vanematekoja koosolekul otsustatakse selle rahuldamine/mitterahuldamine.
- 21.3.Liikmeavalduse osas tehtud otsus edastatakse eestseisusse registritoimingute tegemiseks.
22. Liikmeks vastuvõtmisest keeldumist ei pea põhjendama.
23. Isik määratakse tema poolt antud elukoha aadressi või isikliku eelistuse põhjal, erakonna ringkonna ja osakonna olemasolul, selle liikmeks.
24. Isiku üleminekul ühest ringkonnast või osakonnast teise teavitab uus ringkond või osakond liikme eelmisele ringkonnale või osakonnale tema võtmisest oma nimekirja. Liikme ülemineku fikseerimiseks tuleb uuel ringkonnal või osakonnal sellest teavitada kõrgemal seisvat organit.
25. Erakonna liikmete nimekirja peab eestseisus vastavalt erakonnaseaduse nõuetele. Osakonna ja ringkonna juhatused peavad oma liikmete üle eraldi arvestust. Erakonna auliikmete arvestust peetakse eestseisuse poolt kehtestatud korras.
26. Liikme õigused ja kohustused tekivad liikme nimekirja kandmisest ja lõpevad sealt kustutamisel vastavalt erakonnaseadusele. Liikmemaksu võlgnevus võib piirata liikmete õigusi, kui seda näeb ette põhikirja.
27. Erakonna erinevate protseduuride läbiviimisel hääletusrände ärahoidmiseks kehtib kord, et erakonna liikmel puudub õigus hääletada järjestikku kahel sama tasandi koosolekul ja erinevas osakonnas/ ringkonnas.

28. LIIKME ÕIGUSED

- 28.1.Erakonna liikmel on õigus, sõltumata elukohast, vahetada osakonda või ringkonda kuuluvust, teavitades soovist selle vastava ringkonna või osakonna juhatust, kuhu ta edaspidi kuuluda soovib.
- 28.2.Liikmemaksu võlgnevuse puudumine annab liikmele õiguse:
- 28.2.1.osaleda erakonna igapäevatöös põhikirjaga sätestatud korras ja tingimustel, sealhulgas osaleda koosolekutel, kus valitakse juhtorganeid, kandideerida valitavatesse organitesse, hääletatakse programmi või põhikirja üle või langetatakse muid erakonda puudutavaid otsuseid;
- 28.2.2.Erakonna mistahes tasandi otsuste hääletamisel on igal liikmel mitte rohkem kui üks hääl. Erandiks on isikupaljususega valimised, kus vajadusel on häälte arv täpses vastavuses kandideerivate isikute arvuga.
- 28.2.2.1. Liige ei või hääletada, kui

28.2.2.1.1.otsustatakse tema vabastamist kohustusest või vastutusest;

28.2.2.1.2.liikme ja mittetulundusühingu vahel tehingu tegemist või liikmega õigusvaidluse pidamist ning selles tehingus või õigusvaidluses mittetulundusühingu esindaja määramist;

28.2.2.1.3.küsimusi, mis puudutavad liikme enda erakonna organi liikmena tegutsemise kontrollimist või hindamist.

28.3.Erakonna liikme muud õigused

28.3.1.põhjendatult taotleda osakonna juhatuse kaudu liikmemaksust vabastust, mille rahuldamise korral säilivad tal kõik erakonna sisevalimiste ning hääleõigusega seotud liikme õigused. Osakonna juhatuse teatab oma otsusest eestseisusele;

28.3.2.teha ettepanekuid põhikirja ja programmi muudatusteks ning erakonnasiseste või erakonna tegevusega seotud küsimuste kohta;

28.3.3.pöörduda erakonna elukorraldust ja otsuseid puudutavates küsimustes vastavalt kõrgema organi või aukohtu poole (vt. p. [44](#));

29. LIIGE KOHUSTUB

29.1.järgima erakonna põhikirja, programmi ja valitud organite otsuseid,

29.2.õigeaegselt tasuma liikmemaksu;

29.3.osalema erakonna koosolekutel ja üritustel;

29.4.olema eetiline ja käituma väärilt;

29.5.hoidma kõrgel erakonna mainet ning hoiduma erakonda kahjustavast tegevusest;

29.6.toetama oma tegevusega erakonna valimiskampaaniat;

29.7.teavitama erakonda oma elukoha ja teiste oluliste kontaktandmete muutumisest.

29.8.kasutama erakonna vara ainult ettenähtud korras ja ulatuses,

29.9.peatama oma erakonda kuulumise, kui ta valitakse avalikku teenistusse, mis seda eeldab erakonnaseaduse (EKS) järgi. Erakonda kuulumise peatamise fikseerib eestseisus vastava avalduse alusel.

30. LIIKMELISUSE LÕPPEMINE

30.1.Erakonna liikmelisus lõppeb isikliku kirjaliku avalduse esitamise alusel erakonnale, esitatuna mistahes organisatsiooni tasandi kaudu või peale nime kustutamist riiklikust registrist. Tegevuse peatamine (vt. p 29.9) ei ole liikmelisuse lõppemine.

30.2.Lahkumisavalduse saanud organ edastab selle esimesel võimalusel erakonna eestseisusele, kes on kohustatud kandetoimingut registris tegema mõistliku aja jooksul.

30.3.Erakonna põhikirja nõuete rikkumisel võib erakonna liiget karistada erakonnast väljaarvamise e. liikmelisuse lõpetamisega. Erakonna liikme karistamise otsustab eestseisus, arvestades võimaluse korral aukohtu ja ringkonna vanematekoja seisukohti. Väljaarvamise otsus peab olema motiveeritud. Otsusest teatatakse asjaosalisele kirjalikult mõistliku aja jooksul.

30.4.Erakonnast väljaarvamise põhjuseks võib olla:

- 30.4.1. Erakonna põhikirja nõuete korduv või jätkuv rikkumine kui rikkumist ei lõpetata hoolimata Erakonna vastavasisulisest nõudest;
 - 30.4.2. tegutsemine erakonna eesmärkide või programmiliste seisukohtade vastu;
 - 30.4.3. väljaastumine erakonna riigikogu fraktsioonist;
 - 30.4.4. Valimistel osalemisel erakonnale konkurentsi pakkuvate poliitiliste ühenduste nimekirjas.
 - 30.4.5. Erakonna juhtorganite otsuste täitmata jätmine;
 - 30.4.6. erakonna maine oluline kahjustamine;
 - 30.4.7. erakonnale enda kohta valeandmete esitamine;
 - 30.4.8. isiku tegevus või tegutsemine poliitiliste konkurentide heaks;
 - 30.4.9. Liikme võib erakonnast põhikirjas sätestatud sõltumata välja arvata põhikirjasätete täitmata jätmise või erakonna olulisel määral kahjustamise tõttu (MTÜS § 16 lg 2 ja § 28 lg 3).
- 30.5. Välja arvatud liikmele tuleb tema väljaarvamise otsuse tegemisest ja selle põhjusest teatada.
- 30.6. Erakonna otsusega välja arvatud liikmel on õigus esitada selle otsuse kohta oma arvamus ja väljaarvamine vaidlustada aukohtus, mis ei ole takistuseks liikme registrist kustutamiseks. Käesolevas punktis lähtutakse p. 28.3.3 mõttest.

ERAKONNA STRUKTUUR, SELLE MOODUSTUMINE JA JUHTIMINE

31. Erakonna territoriaalne struktuuri aluseks on seadusega kehtestatud valimispiirkonnad.
- 31.1. Osakonnad moodustuvad kohaliku omavalitsuse KOV valimisringkondadega kattuvalt.
 - 31.2. Ringkonnad moodustuvad riigikogu valimisringkondadega kattuvalt.
 - 31.3. Konvendi otsuse alusel võidakse erakonnale luua erandina regionaalseid ühendusi väliskoondiste näol. Konvent otsustab väliskoondiste asutamisega ja kaasnevate õigustega/kohustustega seotud olulised küsimused.
32. Erakonna esmatasandi allorganisatsiooniks on erakonna liikmete poolt loodavad osakonnad. Osakonnad moodustavad ringkonna. Erakonna liikmed kuuluvad territoriaalselt omavalitsuspõhiselt loodavatesse osakondadesse või nende puudumisel riigikogu valimisringkondade alusel moodustatavatesse ringkondadesse. Liikmed võivad kuuluda ka konvendi otsuse alusel loodavasse väliskoondisse (vt. p 31.3)
33. Kõik erakonna struktuuriüksused saavad õigusjõu nende kinnitamisel eestseisuse poolt. Ühes ja samas kohaliku omavalitsuse territooriumil ei saa luua dubleerivat sama sisulist erakonna struktuuriüksust.
34. Erakonnal võivad olla liikmete poolt loodud struktuurivälised ühendused (naiste, noorte, eakate vms), millel on vähemalt 10 asutajaliiget. Ühendused võivad tegutseda ringkondadeks või osakondadeks jaotunult. Ühendused võivad saada tegevuseks eestseisuselt organisatsioonilist ja materiaalselt abi. Ühendused tegutsevad ja nende liikmete üle peetakse arvestust eestseisuses kinnitatud korra alusel.
35. Erakond võib konvendi otsusega moodustada oma arengu ja erakondliku töö efektiivsuse huvides nagu ka erinevate poliitikate väljatöötamiseks toimkondi. Toimkondade töö tehnilise toime tagab eestseisus.
36. Erakonna kõrgema tasandi juhatuse võib tühistada või muuta alama astme juhatuse otsuse, kui see on vastu võetud Põhikirjaga ettenähtud tingimusi ilmselgelt rikkudes. Vastav tühistav otsus peab olema motiveeritud. Ettepaneku otsuse tühistamiseks/muutmiseks võib teha aukohus.

37. OSAKOND

- 37.1.Osakond viib ellu erakonna poliitilist tahet vahetult kohtadel, lähtudes erakonna põhikirjast, programmist, kohalikest tingimustest ning erakonna kõrgemate organite otsustest, muuhulgas:
- 37.1.1.töötab välja kohalike omavalitsuste valimiste platvormi, esitab erakonna kandidaadid ja osaleb aktiivselt valimisprotsessis;
 - 37.1.2.selgitab rohujuure tasandil erakonna poliitikat ning eesmärgid, et laiendada erakonna kandepinda;
 - 37.1.3.otsustab erakonna liikmeks vastuvõtmise nende isikute puhul, kes on kantud elanike registrisse tema vastutusallas või omavalitsustes (vt ka p. 21.2);
 - 37.1.4.täidab teisi erakonna kõrgemate organite antud ülesandeid.
- 37.2.Osakonnad moodustatakse kohaliku omavalitsuse valimisringkonnaga kattuvalt. Ühe omavalitsuse territooriumil saab olla ainult üks erakonna osakond.
- 37.3.Osakonnal peab olema vähemalt 2 liiget, kes konkreetses omavalitsusüksuses omavad püsivat elukohta.
- 37.4.Osakonna kõrgeimaks organiks on osakonna liikmete üldkoosolek, kus on hääle- ja kandideerimisõiguslikud kõik osakonna liikmete nimekirjas olevad isikud, kellel ei ole liikmemaksu võlgnevusi. Isik saab korraga kuuluda vaid ühe osakonna nimekirja
- 37.5.Osakonna tööd juhib juhatus. Juhatus liikmete arvu otsustab ja liikme/d juhatusse valib osakonna liikmete üldkoosolek.
- 37.6.Osakonna asutamisel (vt. p 37.3) valib asutamiskoosolek juhi/juhatus, kes edastab asutamiskoosoleku protokoll ringkonnale, selle puudumisel otse eestseisusele.
- 37.7.Kui osakonda valitakse juhtima üks inimene, on ta osakonna juht. Osakonna liikmete üldkoosolek võib otsustada, et osakonda juhib mitme liikmeline juhatus. Sellisel juhul otsustab osakonna liikmete üldkoosolek juhatuse liikmete ning juhi asetäitjate arvu. Üldkoosolek valib salajase hääletamise teel juhatuse, kus enim hääli saanud isik on osakonna juht, järgmised aga vastavalt koosolekul otsustatud asetäitjate arvule juhi asetäitjad ja juhatuse liikmed.
- 37.8.Osakonna juhatus valitakse tähtajaga üheks aastaks. Lubatud on korduv ja järjestikune kandideerimine järgnevaks perioodiks.
- 37.9.Osakonna juht on automaatselt Vanematekoja koosseisus sõnaõiguslikuna, kes kutsutakse Vanematekoja koosolekule samas korras Maapäeval valitud hääleõiguslike Vanematekoja liikmetega. Juhi võimatuse korral osaleda Vanematekoja koosolekul, võib seal osaleda osakonna asejuht.
- 37.10.Osakonna juhatus peab koosolekuid oma sisekorra järgi. Juhatus koosolekutest tuleb teatada kõikidele juhatuse liikmetele kirjalikult või e-maili teel vähemalt 7 päeva ette.
- 37.11.Osakonna juhatuse koosolek on otsustusvõimeline enam kui poolte juhatuse liikmete kohaloleku korral.
- 37.12.Osakonna juhatuse koosolekud on liikmetele avatud, kui osakonna juht ei otsusta teisiti.
- 37.13.Osakonna juhatus korraldab liikmete arvestust kooskõlastatult ringkonnaga.
- 37.14.Osakonna üldkoosolek kutsutakse kokku vähemalt kord aastas osakonna juhatuse poolt. Kui osakonna juhatus seda ei tee, omab vanematekoda õigust osakonna üldkoosoleku kokkukutsumiseks.

37.15.Osakonna üldkoosolekust tuleb liikmeid teavitada kirjalikult või e-maili teel vähemalt **14** päeva ette, näidates ära päevakorra ja toimumise koha. Osakonna koosolekul puudub kvoorumi nõue, otsuseid võetakse vastu lihthäälte enamusega.

38. RINGKOND

38.1.Ringkonna kõrgeim otsustusorgan on ringkonna liikmete üldkoosoleku staatuses olev maapäev.

38.2.Maapäeval on hääle- ja kandideerimisõiguslikud kõik ringkonna liikmete nimekirja kantud isikud, kellel ei ole liikmemaksu võlgnevusi. Isik saab korraga kuuluda vaid ühe ringkonna nimekirja.

38.3.Maapäeva kokkukutsumisest tuleb ringkonna liikmeid teavitada e-maili ja kodulehekülje kaudu vähemalt **21** päeva ette, näidates ära päevakorra ja maapäeva toimumiskoha. Maapäeval puudub kvoorumi nõue, otsuseid võetakse vastu lihthäälte enamusega.

38.4.Maapäev kutsutakse kokku vähemalt kord aastas (korraline maapäev) ringkonna vanematekoja poolt.

38.4.1.Nimetatud korralise maapäeva mittetoimumisel vähemalt kahel järjestikusel aastal on maapäeva kokkukutsumise õigus ringkonda kuuluva osakonna avalduse alusel eestseisusel samas korras ringkonna vanematekojaga.

38.5.Maapäeva kui ringkonna üldkoosoleku pädevus:

38.5.1.valib ringkonna juhatuse e. vanematekoja;

38.5.2.valib vastavalt konvendi poolt kehtestatud esindusnormile delegaadid ja soovi korral asendusdelegaadid erakonna suurokogule/täiskogule;

38.5.3.omab õigust esitada oma ettepanekuid erakonna põhikirja ja programmi muutmiseks;

38.5.4.kooskõlastab oma kandidaadid erakonna organitesse valimiseks;

38.5.5.annab oma pädevuse raames juhendeid vanematekoja liikmetele.

38.6.Maapäeval valitud isikute volitused kestavad järgmise korralise maapäevani. Valitavate isikute korduv ja järjestikuline kandideerimine valitavale ametipostile on lubatud.

38.7.Riigikogu valimisringkonnaga kattuvates ringkondades moodustatakse kandidaatide valimisnimekiri liikmemaksu võlgnevust mitte omavate ringkonna liikmete salajase hääletuse tulemuste alusel, kusjuures ringkonna vanem on automaatselt esimesel kohal. Erakonna eestseisus omab õigust üleriigilise nimekirja koostamise käigus lülitada iga ringkonna nimekirja vabalt valitud kohale kuni 1/5 täisarvu kohtade ulatuses sisevalimistel mitte osalenud kandidaate.

38.8.Ringkondades, kus ei viida hiljemalt 90 päeva enne riigikogu valimisi läbi kandidaatide järjestuse hääletust, moodustab selle nimekirja erakonna eestseisus.

38.9.Maapäev on pädev otsustama kõiki erakonnatöö küsimusi ringkonnas.

38.10.Vanematekoja e. ringkonna juhatuse valimine

38.10.1.Maapäev otsustab ringkonna juhatuse suuruse e. vanematekoja hääleõiguslike liikmete ja asevanemate arvu ning valib salajasel hääletamisel hääleõiguslikud vanematekoja liikmed;

38.10.2.enim hääli saanud isik on ringkonna vanem, järgnevad vastavalt maapäeva otsusele asevanemad ja liikmed.

38.10.3.Ringkonna juht e. vanem kuulub automaatselt sõnaõiguslikuna konvendi koosseisu. Teised Vanematekoja liikmed ei ole Konvendi liikmed.

38.10.4.Vanematekoda

- 38.10.4.1.peab arvestust oma ringkonna liikmete üle ja koordineerib osakondade tegevust;
 - 38.10.4.2.registreerib ringkonna osakonnad, edastades vastavad andmed eestseisusele;
 - 38.10.4.3.otsustab erakonna liikmeks vastuvõtmise nende isikute puhul, kes on kantud elanike registrisse tema vastutusallas või omavalitsustes, kus puuduvad osakonnad (vt ka p. 21.2);
 - 38.10.4.4.korraldab valimiskampaniaid ja teisi erakondlikke üritusi;
 - 38.10.4.5.tegeleb erakonna liikmete distsipliini tagamisega;
 - 38.10.4.6.aitab korraldada noorte-, naiste-, perede, eakate jt ühenduste tööd;
 - 38.10.4.7.määrab lisaliikme konventi, kui täidetud on p-s 40.6.1 viidatud tingimus.
- 38.11.Ringkonna vanem kutsub Vanematekoja kokku vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kord kvartalis.
- 38.12.Vanematekoja koosolekust tuleb ette teatada kirjalikult või e-maili teel vähemalt **7** päeva. Otsuste vastuvõtmiseks on nõutav üle poole vanematekoja hääleõiguslike liikmete kohalolek. Otsused võetakse vastu lihthälteenamusega. Lubatav on ka kirjalik hääletus vastavalt põhikirja p. 7.
- 38.13.Vanematekoja koosolekud on liikmetele avatud, kui ringkonna vanem ei otsusta teisiti.

39. SUURKOGU (TÄISKOGU) – ERAKONNA ÜLERIIGILINE ÜLDKOOSOLEK

- 39.1.Erakonna kõrgeim organ on **suurkogu** (kui üldkoosolek).
- 39.2.Korraline suurkogu kutsutakse kokku kord aastas, teavitades liikmeid toimumise ajast, kohast ja päevakorrast vähemalt **28** päeva ette ja kodulehe kaudu.
- 39.3.Erakorralise suurkogu puhul tuleb liikmeid teavitada selle toimumisest vähemalt 14 päeva varem eelnimetatud korras.
- 39.4.Suurkogu on reeglina delegaatide koosolek. Delegaatide esindusnormi määrab konvent. Ringkonnad edastavad oma delegaatide nimekirjad eestseisusele vähemalt nädal enne suurkogu toimumist.
- 39.5.Suurkogu on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole valitud delegaatidest. Delegaadil volitatud isikuna ei ole edasivolitamise õigust.
- 39.6.Erandkorras või konvendi otsusel võib Erakond pidada üldkoosolekut, kus osalevad kõik erakonna hääleõiguslikud liikmed. Sel juhul on tegemist **Täiskoguga** ja kus on kvoorumi nõue üks kümnendik kõigist hääleõiguslikest liikmetest (vt. p 28.2).
- 39.7.Juhul kui Suurkogu/Täiskogu (edaspidi nimetatuna Suurkogu) ei ole kvoorumi puudumise tõttu otsustusvõimeline, kutsub juhatus kahe nädala jooksul kokku sama päevakorraga korduskoosoleku, teatades sellest vähemalt seitse päeva ette. See on otsustusvõimeline, olenemata sellel osalevate hääleõigusega isikute arvust.
- 39.8.Suurkogu otsused võetakse vastu lihthälteenamusega, välja arvatud juhul, kui seadus nõuab teistsugust hälteenamust. Isikuvalimistel osutub valituks isik, kes saab enim hääli. Erakonna vanema valimisel osutub valituks kandidaat, kes saab vähemalt poole Suurkogu osalevate hääleõigusega isikute häältest.
- 39.9.Juhul kui erakonna vanema kandidaat saab vähem kui poole suurkogul osalenute häältest, korraldatakse kordushääletus, kus saavad osaleda kaks enam hääli saanud kandidaati.

Kordushääletusel osutub valituks enim hääli saanud kandidaat. Juhul kui hääled jagunevad võrdselt, heidetakse liisku.

39.10. Erakonnakorralise suurkogu kutsub kokku Eestseisus. Erakorraline suurkogu kutsutakse kokku eestseisuse poolt, kui seda taotleb kirjalikult, põhjust ära tuues, vähemalt 1/10 Erakonna hääleõiguslikest liikmetest (vt. p 28.2) või vähemalt kolme ringkonna vanematekoda või Konvent. Kokkukutsujad määravad Erakorralise Suurkogu päevakorra ja juhivad seda.

39.11. Erakonna Suurkogu ainupädevana:

39.11.1. võtab vastu erakonna põhikirja ja programmi ning kinnitab neisse tehtavad täiendusi või muudatusi (vt. p 40.11.3);

39.11.2. määrab erakonna poliitilise kursi ja tegutsemise põhimõtted;

39.11.3. valib salajasel hääletamisel **erakonna vanema** (p 42) **2-ks** aastaks e. kuni ülejärgmise korralise suurkoguni.

39.11.3.1. Erakonna vanemaks (p-d 39.11.3 ja 42) on võimalik ühte isikut tagasi valida kuni **2** korda järjestikku.

39.11.3.2. Erakonna vanema tagasivalimiste arv ei ole piiratud, arvestades siinjuures p-s 39.11.3.1 sätestatud piirangut.

39.11.4. valib salajasel hääletamisel kuni järgmise korralise suurkoguni kuni **2** asevanemat, kes asendavad vanemat tema võimatuse korral kohustusi täita;

39.11.5. Vanem ja asevanemad kuuluvad ühtlasi konvendi koosseisu sõnaõiguslikena;

39.11.6. valib salajasel hääletamisel kuni järgmise korralise suurkoguni kuni **15** eestseisuse hääleõiguslikku liiget, kuuluvad ühtlasi konvendi koosseisu sõnaõiguslikena;

39.11.7. valib salajasel hääletamisel kuni järgmise korralise suurkoguni kuni **21** Konvendi hääleõiguslikku liiget;

39.11.8. valib salajasel hääletamisel **kaheks** aastaks **3-liikmelise** revisjonikomisjoni (vt p 43). Revisjonikomisjoni liikmed ei saa olla eestseisuse liikmed;

39.11.9. valib salajasel hääletamisel **kolmeks** aastaks **3-liikmelise** aukohtu (vt p 44). Aukohtu liikmed ei saa olla eestseisuse liikmed;

39.11.10. nimetada konvendi ettepanekul erakonna auliikmeid (vt. p. 19);

39.11.11. kinnitab erakonna presidendikandidaadi;

39.12. Suurkogu muud õigused:

39.12.1. kuulab ära erakonna vanema poliitilise ettekande ja ülevaate erakonna eesmärkide täitmisest;

39.12.2. kuulab ära eestseisuse aruande erakonna tegevusest;

39.12.3. kuulab ära konvendi seniiori aruande konvendi tegevusest;

39.12.4. kuulab ära erakonna riigikogu fraktsiooni poliitilise ettekande;

39.12.5. Suurkogu kõrgeima organina võib otsustada mistahes erakonna tegevust puudutavat küsimust, kui see pole keelatud seadusega.

- 40.1. Erakonna konvent on suurogude vahelisel ajal erakonna kõrgeim organ, kes kontrollib erakonna otsuste elluviimist teiste organite, sh eestseisuse poolt.
- 40.2. Konvendi tööd juhib juhatus eesotsas konvendi seeniori ja teise seenioriga, kes valitakse konvendi juhtideks suurogus valitud konvendi liikmete seast (p. 39.11.7). Erakonna asutamise järgselt nimetavad asutajad asutamislepinguga konvendile juhid kuni korralise suuroguni.
- 40.3. Konvendi juhid valitakse igakordselt peale korralist suurogu toimuval esimesel konvendil - avakonvendil, mille omakorda kutsub kokku erakonna vanem ühe kuu jooksul suurogust arvates (vt. p 42.6).
- 40.4. Konvendi ja tema juhtide volitused kehtivad kuni järgmise korralise suuroguni.
- 40.5. Konvendi **hääleõigusliku** koosseisu moodustavad suurogul valitud liikmed, auliikmed (vt p 19), riigikogu (fraktsiooni) liikmed (p 45), erakonna europarlamenti liikmed.
- 40.6. Konvendi tööst võtavad **sõnaõigusega** osa eestseisuse liikmed, ministrid, aukohtu eesistuja, revisjonikomisjoni esimees, ringkondade vanemad, sidusorganisatsioonide juhid (EKS § 12⁶), ühenduste juhid (p. 34), toimekondade juhid (p. 35) kes tuleb kutsuda konvendi koosolekule samas korras volikogu liikmetega.
- 40.6.1. Ringkonnad omavad õigust saada alates 300ndast liikmest üks täiendav volikogu sõnaõigusliku liikme koht ning järgnevalt iga järgmise 300 liikme osas täiendava lisaliikme. Lisaliikme määramine on ringkonna vanematekoja pädevuses.
- 40.7. Konvendi töövormiks on istung. Konvent on otsustusvõimeline, kui sellest võtavad osa vähemalt pooled hääleõigusega liikmed (vt. p 39.11.7). Konvendi otsused võetakse vastu, kui nende poolt hääletab üle poole istungil osalenud hääleõiguslikest konvendi liikmetest.
- 40.8. Konvendi kutsub kokku seenior vähemalt kord kvartalis, etteatamisega **21** päeva. Seenior juhib konvendi tööd, tema puudumisel asendab teda Teine seenior (vt. p 40.2). Konvent võib oma tegevuse täpsemaks reguleerimiseks võtta vastu eraldi reglemendi.
- 40.9.1/10 Konvendi liikmetest võivad taotleda konvendi erakorralise istungi kokkukutsumist, pöördudes põhjust ära näidates vastava nõudmisega seeniori poole. Kui seenior käsitletava taotluse saamisel ei kutsu kokku konvendi erakorralist istungit avalduse saamisest **14** päeva jooksul, omavad selle kokkukutsumise õigust avalduse teinud konvendi liikmed samas korras seenioriga.
- 40.10. Juhul kui konvendi otsuse vastuvõtmiseks ei ole kvoorumit on seenioril õigus kahepäevase etteatamistahetajaga kokku kutsuda kordusistung sama päevakorraga. Kordusistungil saab otsused vastu võtta, olenemata istungil osalevate hääleõiguslike konvendiliikmete arvust.

40.11. KONVENDI pädevus on:

- 40.11.1. võtta vastu konvendi, eestseisuse, aukohtu ja revisjonikomisjoni reglemendid;
- 40.11.2. kontrollida erakonna põhikirja ja programmide täitmist ning suurogu otsuste elluviimist;
- 40.11.3. esitada suurogule põhikirja ja programmi eelnõud;
- 40.11.4. kinnitada eestseisuse ettepanekul suurogu otsuste eelnõud ning suurogu päevakorra, seda soovi korral täiendades;
- 40.11.5. määrata suurogu delegaatide esindusnormi e. kvoodi (kui mitme liikme kohta valivad ringkonnad maapäevale ühe delegaadi), mis võib olla ka 0. Vastu võetud otsustus kehtib kuni uue vastava normi otsustamiseni;
- 40.11.6. otsustab väliskoondiste asutamise ja sellega seotud olulised küsimused (vt. p 31.3).

- 40.11.7.kuulab ära erakonna vanema või asevanema ettekande eestseisuse tööst;
- 40.11.8.kuulab ära erakonna riigikogu fraktsiooni aruande;
- 40.11.9.kuulab ära vabariigi valitsuse koosseisu kuuluvate ministrite aruanded;
- 40.11.10.võtab vastu erakonna eelarve ja kontrollib selle täitmist;
- 40.11.11.kuulab ära eestseisuse poolt esitatud majandusaasta aruande juurde lisatud audiitori ja/või revisjonikomisjoni arvamuse ja annab soovitusel aruande suurykogule heakskiitmiseks saatmise kohta;
- 40.11.12.kinnitab eestseisuse poolt esitatud erakonna audiitori;
- 40.11.13.kinnitab erakonna sümbolika;
- 40.11.14.kehtestab liikmemaksu suuruse ja selle maksmise korra;
- 40.11.15.kinnitab erakonna valimisnimekirja moodustamise alused või reglemendi riigis toimuvate erineva tasandite valimiste puhuks, samuti tingimused, tähtajad ja kandidaatide esitamise korra erakonna sisevalimiste puhuks.
- 40.11.16.kinnitab kandidaatide nimekirjad riigikogu ja Euroopa parlamendi valimisteks,
- 40.11.17.kinnitab erakonna ministri- ja teiste kõrgete ametiisikute kandidaadid (erand p 39.11.11);
- 40.11.18.kinnitab erakonna valimisplatvormi Riigikogu valimiste eel;
- 40.11.19.otsustab erakonna osalemise valitsusliidus ja vabariigi valitsuses;
- 40.11.20.kinnitab erakonna osalusel sõlmitavad poliitilised lepped;
- 40.11.21.moodustab erakonna delegatsioone ja toimkondi;
- 40.11.22.otsustab kõiki muid küsimusi, mis pole antud suurykogu ainupädevusse.

41. EESTSEISUS

- 41.1.Erakonna igapäevategevust juhib ja seda esindab eestseisus, kes valitakse suurykogu poolt (39.11.3 - 39.11.4).
- 41.2.Eestseisuse koosolekul on hääleõiguslikeks liikmeteks erakonna vanem, asevanemad, suurykogul valitud eestseisuse liikmed.
- 41.3.Eestseisuse tegevusest võtavad sõnaõigusega osa erakonna auliikmed (vt p 19), konvendi seenior, aukohtu eesistuja, riigikogu liikmed, kes kutsutakse koosolekule samas korras eestseisuse hääleõiguslike liikmetega.
- 41.4.Eestseisus on kollegiaalne organ, mis töötab reglemendi alusel ja tema töövorm on koosolek. Eestseisuse koosoleku kutsub kokku erakonna vanem, tema äraolekul asevanem vastavalt vajadusele. Koosolekust tuleb kirjalikult või elektroonilisel teel ette teatada 7 päeva. Eestseisuse koosolekut juhib erakonna vanem või üks asevanematest.
- 41.5.Koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole eestseisuse hääleõiguslikest liikmetest. Otsused võetakse vastu lihthääle enamusega.
- 41.6.Eestseisuse erakorraline koosolek kutsutakse kokku vähemalt **kolmandiku** eestseisuse hääleõiguslike liikme nõudel, kui selles nõudes näidates ära plaanitav päevakord.

41.7.Eestseisuse pädevus:

- 41.7.1.koostab riigikogu valimiste üleriigilise nimekirja ja esitab selle konvendile kinnitamiseks;
 - 41.7.2.tagab erakonna valitud organite otsuste elluviimise ja organisatsiooni igapäeva toimimise;
 - 41.7.3.juhib riigikogu, presidendi ning europarlamenti valimiste kampaaniaid ning üleriigilistes küsimustes kohalike omavalitsuste volikogude valimiskampaaniaid ja moodustab vajadusel valimiskampaaniate läbiviimiseks töörühmi;
 - 41.7.4.organiseerib korraliste ja erakorraliste suurogude ettevalmistamist ning korraldamist ja tagab nende tehnilise teenindamise;
 - 41.7.5.tagab konvendi töö tehnilise teenindamise;
 - 41.7.6.otsustab liikmete vastuvõtmise, kui liitumisavaldus pole saadetud ringkonda või kui ringkond pole seda mõistliku aja jooksul läbi vaadanud;
 - 41.7.7.otsustab isiku väljaarvamise erakonnast ning liikmelisuse peatamise, kuulunud selle olemasolul eelnevalt ära Aukohtu või ringkonna vanematekoja arvamuse, arvestades põhikirja punktis 30 ja selle alapunktides toodut;
 - 41.7.8.kinnitab erakonna liikmearvestuse korra;
 - 41.7.9.fikseerib erakonna struktuuriüksused ja struktuurivälised ühendused;
 - 41.7.10.korraldab erakonna finants- ja majandustegevust, koostab raamatupidamise aasta- ning tegevusaruande seaduses sätestatud korras;
 - 41.7.11.koostab erakonna eelarve, mille esitab volikogule kinnitamiseks;
 - 41.7.12.otsustab lepingute sõlmimise Erakonna nimel;
 - 41.7.13.vastutab erakonna varade eest;
 - 41.7.14.esitab konvendile audiitori kandidaadi;
 - 41.7.15.esitab konvendile ettepanekuid toimkondade ja delegatsioonide moodustamiseks jt Konvendi pädevuses olevate otsuste langetamiseks;
 - 41.7.16.esindab erakonda suhetes teiste erakondadega ning peab nendega läbirääkimisi;
 - 41.7.17.arendab muud erakonnavajalikku igapäevategevust, tulenevalt Konvendi ja Suurkogu otsustest;
 - 41.7.18.vastutab infovahetuse ja koostöö eest ringkondade, osakondade ja ühendustega;
 - 41.7.19.korraldab informatsiooni- ja teabevahetust erakonna eri tasandite, samuti liikmete ja juhtorganite vahel.
- 41.8.Kui eestseisuse liige soovib organist lahkuda või ei suuda kehtvalt täita oma ülesandeid, asub tema asemel eestseisuse liikmeks suurogule antud valimistel enim hääli saanud liige.

42. ERAKONNA VANEM

- 42.1.esindab erakonda igapäevases asjaajamises ning suhtluses avalikkuse ja teiste isikutega erakonna nimel;
- 42.2.sõlmib eestseisuse otsusel ja erakonna nimel lepinguid, kokkuleppeid kui eestseisus või konvent pole otsustanud, et konkreetse toimingute tegemisel on erakonna esindajaks muu isik;

42.3.esitab suurokogule poliitilise ettekande ning annab ülevaate erakonna programmi täitmisest ja annab aru oma tegevusest;

42.4.juhib eestseisuse tööd, tema äraolekul täidab vanema ülesandeid asevanem;

42.5.lähtub oma tegevuses eestseisuse ja konvendi otsustest ning informeerib oma tegevusest vastavalt eestseisust ja konventi;

42.6.kutsub kokku ja juhatab esimest konvendi istungit peale suuroogu;

42.7.esindab ise või volitab eestseisuse otsuse alusel kedagi esindama erakonda suhtlemises välispartneritega.

42.8.Tehing, kus üheks pooleks on erakond ja teiseks pooleks eestseisuse liige, sealhulgas vanem või asevanemaga, on tühine, kui tehinguga ei nõustu suuroogu või konvent (koosnimetatuna üldkoosolek). Eestseisuse liikme ja erakonna vahel tehtavate tehingute tegemisel otsustab selle lubamise, nõutavad tingimused ja erakonna poolt allakirjutaja isiku üldkoosolek.

ERAKONNA MUUD STRUKTUURIOSAD

43. REVISJONIKOMISJON

43.1.kontrollib erakonna finantsmajanduslikku tegevust suuroogude vahelisel ajal. Tal on õigus rakendada audiitorkontrolli.

43.2.Informeerib oma tegevusest eestseisust ja vajadusel konventi ning annab aru suuroogule.

44. AUKOHUS

Aukohus on erakonna sisevaidlusi lahendav organ, kes tegutseb vastavalt konvendi kinnitatud relemendile.

45. FRAKTSIOON

45.1.Erakonna fraktsioon riigikogus või kohaliku omavalitsuse volikogus viib ellu erakonna programmi ja valimisplatvormi ning täidab konvendi ja eestseisuse otsuseid.

45.2.Koalitsiooniläbirääkimised riigikogus toimuvad konvendilt saadud käsundi või suuniste järgi.

45.3.Kohalike omavalitsuste volikogudes juhindub fraktsioon osakonna seisukohtadest ning on viimasele aruandekohustuslik.

MUUD SÄTTEID

46. VARA JA MAJANDUSTEGEVUS

46.1.Erakonnal kui eraõiguslikul juriidilisel isikul on oma vara. Vara moodustub järgmistest allikatest:

46.1.1.erakonna liikmemaksud;

46.1.2.annetused;

46.1.3.pärandid;

46.1.4.riigieelarvelised eraldised;

46.1.5.tulu erakonna rahaliste vahendite hoiustamisest krediidiasutustes;

46.1.6.laekumised seadusega lubatud majandustegevusest.

46.2. Erakond „Eesti Rahvulased ja Konservatiivid“ võib omada vara, mis on vajalik erakonna põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks ja mille omandamine ei ole seadusega vastuolus.

46.3. Erakond võib arendada majandustegevust seadusega lubatud piirides.

46.4. Erakonna varade üle peab arvestust ja nende kasutamist korraldab eestseisus vastavalt konvendi ja suurkogu otsustele.

46.5. Erakonna liikmetel ei ole õigust erakonna varale. Erakond ei kannu vastutust oma liikmete varaliste kohustuste eest ja vastupidi.

47. PÕHIKIRJA MUUTMINE

47.1. Erakonna põhikirja muutmist või täiendamist võivad algatada ringkond maapäeva otsusega, konvent, eestseisus või üle 1/10 erakonna liikmeid allkirjade kogumisega.

47.2. Põhikirja muutmise või täiendamise ettepaneku üle korraldatakse arutelud erakonna erinevatel tasanditel ning seejärel kujundatakse seisukoht ringkondade maapäevadel. Saadud seisukohad koondab eestseisus või konvendi poolt selleks loodud toimkond, kes muudatusettepanekud esitab konvendile seisukoha võtmiseks. Lõpliku otsuse põhikirja muutmise või täiendamise osas teeb konvent oma otsusega see saata suurkogule kinnitamiseks e. vastuvõtmiseks.

47.3. Põhikirja muudatus- või täiendusettepaneku otsus on vastu võetud, kui selle kui selle poolt on hääletanud üle poole suurkogul osalenud delegaatidest.

48. ÜHINEMINE, JAGUNEMINE, LÕPETAMINE

48.1. Erakond saab ühineda, jaguneda või tegevuse lõpetada seaduses sätestatud korras.

48.2. Otsuse erakonna ühinemise, jagunemise või tegevuse lõpetamise kohta teeb suurkogu, sellele peab eelnema küsimuse arutelu ringkondades ja Konvendis.

48.3. Otsustamiseks on vajalik suurkogul osalevate delegaatide 2/3 häälteenamus. Erakonna tegevuse lõpetamise korral määrab suurkogu likvideerija ja vara jaotamise õigustatud isikud.